
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*zmiany studium
uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego
gminy Tryńcza w miejscowości
„Gniewczyzna Tryniecka –
Gniewczyzna Łańcucka”*

Oświadczenie

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Karolina Podlódowska

*Karolina
Podlódowska*

2023-01-14

Karolina Podlódowska
Doradztwo Środowiskowe
karolina.podlodowska@gmail.com
502 966 271

Spis treści

1	Wstęp	5
1.1	Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania	5
1.2	Zakres merytoryczny prognozy	6
1.3	Cel sporządzenia prognozy	6
1.4	Metodyka i forma opracowania prognozy	6
2	Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska	7
2.1	Położenie administracyjne	7
2.2	Położenie fizyczno-geograficzne	8
2.3	Użytkowanie i zagospodarowanie obszaru objętego projektem suikzp	9
2.4	Budowa geologiczna i surowce mineralne	9
2.4.1	Złoża kopalin	10
2.5	Rzeźba terenu	11
2.6	Wody podziemne i powierzchniowe	11
2.6.1	Wody podziemne	11
2.6.2	Wody powierzchniowe	12
2.7	Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego	16
2.8	Gleby	19
2.9	Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna	19
2.10	Walory krajobrazowe i kulturowe	21
2.11	Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne	21
2.12	Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych	22
3	Informacje o zawartości, głównych celach projektach suikzp oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	25
3.1	Zakres terytorialny projektu suikzp	25
3.2	Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie suikzp	26
3.3	Powiązania projektu suikzp z innymi dokumentami	27
4	Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	28
5	Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu suikzp	28
6	Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu	28
7	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu suikzp	29

8	Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko	31
8.1	Powierzchnia ziemi	31
8.2	Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne	32
8.3	Wody podziemne i powierzchniowe	33
8.4	Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej	34
8.5	Krajobraz	35
8.6	Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne	35
8.7	Zdrowie i warunki życia ludzi	36
8.8	Ryzyko wystąpienia poważnych awarii	36
8.9	Zabytki i dobra materialne	36
8.10	Oddziaływania transgraniczne	37
9	Propozycje innych niż w projekcie suikzp rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko	37
10	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu suikzp oraz częstotliwość jej przeprowadzania	37
11	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	38
12	Materiały źródłowe. Akty prawne, publikacje i opracowania dokumentacyjne	41

1 Wstęp

1.1 Przedmiot i podstawy formalno - prawne opracowania

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko są ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (suikzp), zgodnie z podjętą uchwałą Nr XXXII/355/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 01 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyna Tryniecka - Gniewczyna Łańcucka”, zmienioną uchwałą Nr XXXIX/423/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 19 sierpnia 2022 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/355/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 01 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyna Tryniecka - Gniewczyna Łańcucka”.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Organ administracji opracowujący projekt dokumentu, obligatoryjnie sporządza prognozę oddziaływania na środowisko i przedkłada go instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu dokumentu a także jest on przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję rady gminy w sprawie jego uchwalenia. Również ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nakłada obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Ramy prawne stanowią także dokumenty ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów dla środowiska (Dz. Urz. WE L197 z dnia 21 lipca 2001 r.), tzw. Dyrektywa SEA,
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 2003 r.),
- Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywę Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.).

1.2 Zakres merytoryczny prognozy

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOS.411.1.127.2022.AP.2 z dnia 13.10.2022 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przeworsku – pismo znak: PSNZ.9020.2.4.2022 z dnia 11.10.2022 r.

1.3 Cel sporządzenia prognozy

Prognoza obejmuje ocenę najbardziej prawdopodobnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska, jakie mogą być skutkiem dyspozycji przestrzennych, zawartych w ustaleniach analizowanego projektu suikzp. Celem prognozy jest również pełna informacja dla podmiotów suikzp, tj. wnioskodawców, społeczności lokalnej i samorządów o skutkach przyjętej polityki przestrzennej dla środowiska przyrodniczego.

1.4 Metodyka i forma opracowania prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równolegle z pracami związanymi z projektem suikzp, w celu umożliwienia ewentualnych korekt w tym projekcie. Zakres tematyczny i problemowy opracowania dostosowany został do uwarunkowań środowiskowych. Analizowane były archiwalne materiały kartograficzne, planistyczne, inwentaryzacyjne, projektowe, studialne, dokumentacje hydrogeologiczne i geologiczne, opracowanie ekofizjograficzne, rejestry zabytków i ewidencje dóbr kultury oraz obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Rozpoznano i scharakteryzowano ukształtowanie terenu i budowę geologiczną, warunki gruntowe, wody powierzchniowe i podziemne, warunki klimatyczne, gleby, faunę i florę, obszary prawnie chronione oraz stan jakości poszczególnych komponentów środowiska i stopień ich degradacji. Powyższe komponenty poddano ocenie pod kątem ewentualnych zmian, wynikających z przyjętych rozwiązań zagospodarowania poszczególnych terenów w projekcie suikzp, przy zastosowaniu analiz porównawczych i powiązań przyczynowo – skutkowych. Posłużono się również metodami: indukcyjno-opisową, analogii środowiskowych oraz analiz kartograficznych. Zaproponowano działania i

przedsięwzięcia zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu proponowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze.

Oceny i analizy uwarunkowane były jakością i skalą materiałów źródłowych oraz danymi udostępnianymi przez stosowne instytucje.

Przy opracowaniu poszczególnych zagadnień środowiska przyjęto ustawowe definicje podstawowych pojęć podane w przepisach odrębnych.

Prognoza składa się z części opisowej ilustrowanej fotografiami wraz z tematycznymi mapkami w postaci schematów (spis zamieszczony na końcu tekstu).

2 Charakterystyka stanu i funkcjonowania środowiska

W rozdziale dokonano krótkiej charakterystyki środowiska, terenu będącego przedmiotem projektu suikzp, a w szczególności rozpoznaniu pod względem budowy geologicznej i rzeźby, warunków hydrologicznych, klimatycznych, gleb, bioróżnorodności fauny i flory, zasobów krajobrazowych oraz obecnego sposobu użytkowania terenu objętego opracowaniem suikzp.

2.1 Położenie administracyjne

Obszar o powierzchni ok. 13,1 ha, położony jest w województwie podkarpackim, w powiecie przeworskim, w granicach obrębów Gniewczyzna Tryniecka i Gniewczyzna Łańcucka w gminie Tryńcza.

Ryc. 1. Położenie administracyjne

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z geoportal.gov.pl

2.2 Położenie fizyczno-geograficzne

Położenie obszaru na tle aktualnego podziału Polski (Solon i in. 2018):

Megaregion: Karpaty, Podkarpacie i Nizina Panońska (5)

Prowincja: Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym (51)

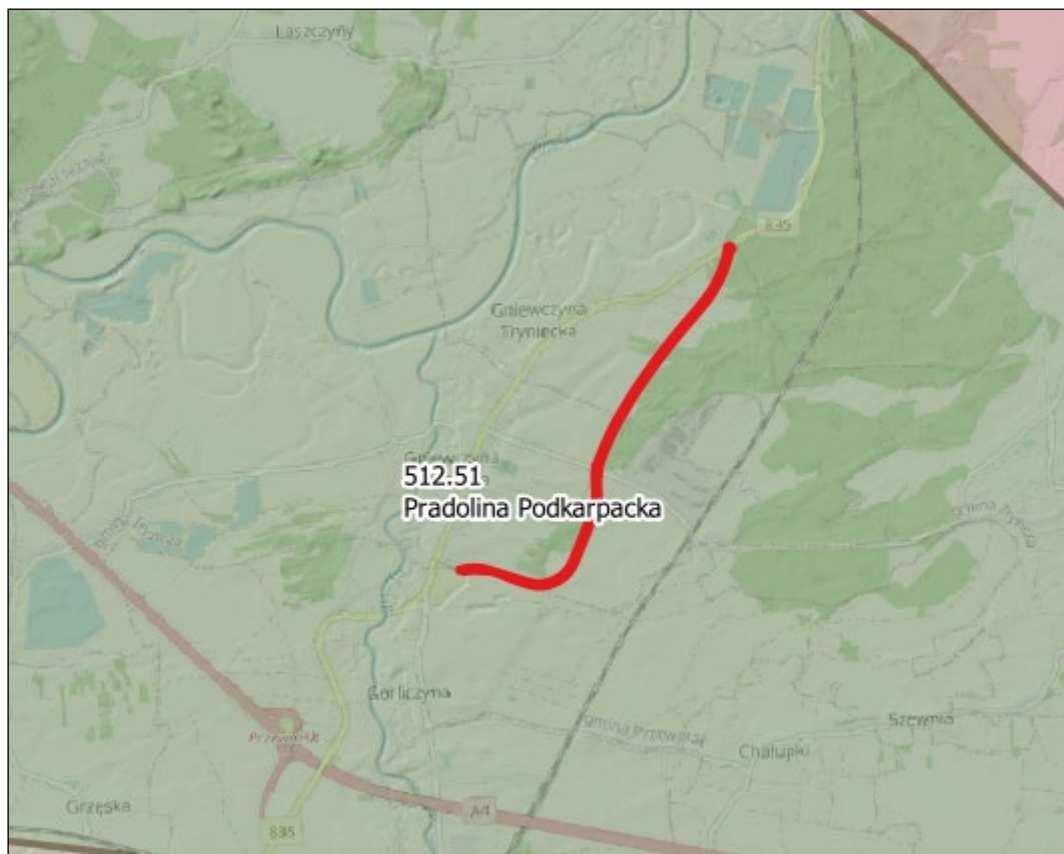
Podprowincja: Podkarpacie Północne (512)

Makroregion: Kotlina Sandomierska (512.4-5)

Mezoregion: **Pradolina Podkarpacka (512.51)**

Obszar leży w Kotlinie Sandomierskiej, rozległym zapadlisku o założeniu tektonicznym, zwanym zapadliskiem przedkarpackim, wyerodowanym przez rzeki, o kształcie zbliżonym do trójkąta, wypełnionym mioceńskimi osadami (do 2500 m miąższości na skraju Karpat).

Pradolina Podkarpaska jest obniżeniem rozciągającym się u podnóża Karpat, którym płynęły wody fluwioglacjalne w czasie zlodowacenia Sanu II.

Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z geoportal.gov.pl

2.3 Użytkowanie i zagospodarowanie obszaru objętego projektem suikz

Obszar stanowi rezerwę pod przeprowadzenie części drogi wojewódzkiej nr 835 Lublin – Grabownica, jako obwodnicy m. Gniewczyzna Tryniecka i Gniewczyzna Łańcucka (klasa G – główna). Obecnie na tym obszarze dominują grunty rolne oraz zadrzewienia śródpolne, powstałe na gruntach rolnych. Fragmenty terenu zajmują również grunty leśne. Obszar przecina drogę powiatową nr 1577R Gniewczyzna Łańcucka – Gorzyce.

2.4 Budowa geologiczna i surowce mineralne

Obszar leży w obrębie jednostki strukturalnej zwanej Zapadliskiem Przedkarpackim. Obniżenie tektoniczne utworzyło się w miocenie w wyniku zalewów morskich. Pierwszy zalew miał miejsce w helwecie – tworzyły się wówczas osady ilaste, ułożone na osadach karbońskich. Drugi zalew morski wystąpił w dolnym tortonie – w jego wyniku wytworzyły się prawie wyłącznie skały ilaste. Trzeci zalew datowany także na torton przyszedł od wschodu

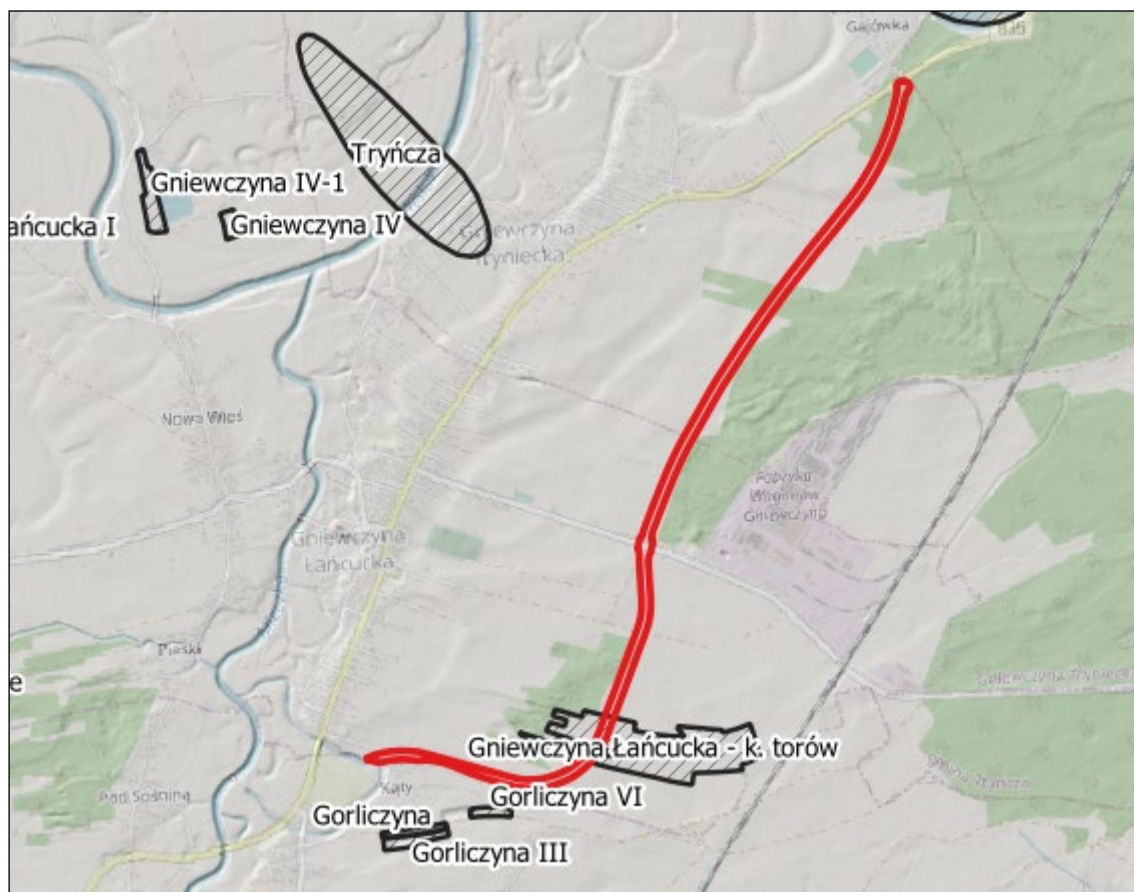
– z tego okresu pochodzą osady ilaste znane, jako ily krakowieckie. Z końcem miocenu w wyniku ruchów dźwigających, jakie nastąpiły w Karpatach, morze zajmujące Zapadlisko zostało zepchnięte ku północy. Następnie doszło do przzerwania połączenia z otwartym morzem i zbiornik sarmacki zaczął ulegać wysładzaniu. Powstały w nim osady piaszczyste i żwirowate reprezentujące dolny sarmat. Osady mioceńskie przykryte są warstwą fluwiogłacjalnych osadów wieku plejstocńskiego.

Utwory neogenu są reprezentowane przez kompleksy mioceńskich osadów morskich (warstwy przeworskie i tarnobrzeskie poziomu wołyńskiego) wykształcone w postaci łupków i iłów krakowieckich z wkładkami mułowców i piasków wieku sarmat-miocen. Utwory te nie występują na powierzchni obszaru badań.

Na osadach wieku neogeńskiego zalegają utwory czwartorzędu, które są reprezentowane przez warstwy plejstocenu. Plejstocen wykształcony jest, jako piaski rzeczne. Miąższość utworów tych tarasów wynosi zwykle do kilkunastu metrów, miejscami do 20 m. Miejscami występują również piaski eoliczne. Powstanie utworów plejstocenu związane jest ze zlodowaceniem południowopolskim.

2.4.1 Złóża kopalin

W obrębie analizowanego obszaru występuje udokumentowane złóże kopalin Gniewczyzna Łańcucka - k. torów (15632 KN).

Ryc. 3. Złóża kopalin
źródło: geoportal.gov.pl

2.5 Rzeźba terenu

Obszar leży w obrębie płaskiego tarasu nadzalewowego (średniego), występującego pomiędzy dolinami Sanu i Wisłoka. W obrębie terasy można zidentyfikować rynny erozyjne, które były prawdopodobnie miejscem przepływu wód Mleczy lub Wisłoka w kierunku Sanu.

2.6 Wody podziemne i powierzchniowe

2.6.1 Wody podziemne

Pod względem hydrogeologicznym, obszar leży jest w regionie: przedkarpackim (nr XIII) makroregionu południowego (Paczyński red. 1993, 1995).

Czwartorzędowy poziom wodonośny jest dobrze rozpoznany. Jest on zasilany na drodze infiltracji opadów atmosferycznych. Użytkowy poziom wodonośny występuje w piaszczysto - żwirowych utworach czwartorzędu. Miąższość utworów wodonośnych występuje najczęściej w przedziale od 10 do 20 m. Zwierciadło wody praktycznie zawsze

mające charakter swobodny, występuje na głębokości do 5 m. Wydajności studni dochodzą do 70 m³ /h.

Obszar położony jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 425 „Dębica - Stalowa Wola – Rzeszów”.

Dla zbiornika opracowano „Dodatek do dokumentacji hydrogeologicznej określającej warunki hydrogeologiczne w związku z ustanawianiem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 425 Dębica–Stalowa Wola–Rzeszów” (Leśniak i in. 2011).

Obszar zbiornika wynosi 1934 km². Na obszarze GZWP nr 425 użytkowe znaczenie dla zaopatrzenia w wodę pitną i przemysłową ma jedynie czwartorzędowe piętro wodonośne. Występujący tutaj neogeński (mioceński) poziom wodonośny, związany z piaskowcami i piaskami kompleksu iłów krakowieckich (Informator PSH 2017).

Obszar położony jest w obrębie JCWPd nr 136 oraz JCWPd nr 153.

Ryc. 4. Położenie względem JCWPd i GZWP

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy: <http://m.bazagis.pgi.gov.pl/cbdg>

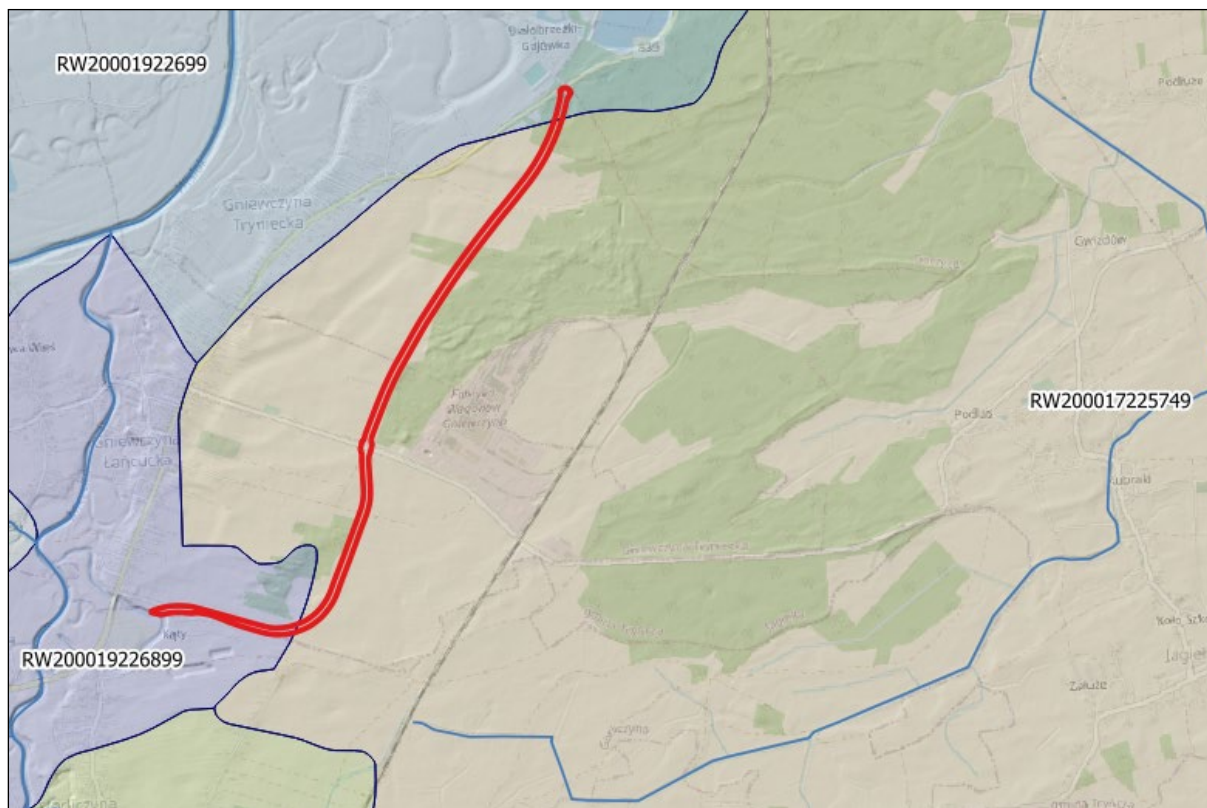
2.6.2 Wody powierzchniowe

Obszar leży w regionie wodnym Górnej Wisły. Hydrograficznie rejon lokalizacji opracowania wchodzi w skład dorzecza Sanu. Północne oraz południowe fragmenty obszaru, są odwadniane do Wisłoka a fragmenty centralne leżą w zlewni rzeki Przykopa, będącej prawobrzeżnym dopływem Sanu.

Według map zagrożenia powodziowego [https://wody.isok.gov.pl/ 11.2022] obszar leży poza granicami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszar leży na terenie JCWP „Wisłok od Starego Wisłoka do ujścia” PLRW20001922699, „Mleczka od Łopuszki do ujścia z Mleczką Wschodnią od Węgierki” PLRW200019226899 oraz „Przykopa” PLRW200017225749.

W granicach obszaru nie występują naturalne zbiorniki wodne.

Ryc. 5. Położenie względem JCWP
źródło: www.geoportal.gov.pl

Tab. 1. Parametry JCWP oraz JCWPd według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016)

L.p.	Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Typ JCWP	Status	Cel środowiskowy		Aktualny stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły
					Cel dla stanu/potencjału ekologicznego	Cel dla stanu chemicznego			
1	PLRW20001922699	Wisłok od Starego Wisłoka do ujścia	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta	SZCW	Dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego - Wisłok od ujścia do Starego Wisłoka	Dobry stan chemiczny	Zły	Zagrożona	-
2	PLRW200019226899	Mlecza od Łopuszki do ujścia z Mleczką Wschodnią od Węgierki	Rzeka nizinna piaszczysto-gliniasta	Naturalna część wód	Dobry stan ekologiczny	Dobry stan chemiczny	Dobry	Niezagrożona	-
3	PLRW200017225749	Przykopa	Potok nizinny piaszczysty	Naturalna część wód	Dobry stan ekologiczny	Dobry stan chemiczny	Zły	Zagrożona	PLH180050 Starodub w Pełkiniach

L.p.	Europejski kod JCWPd	Stan ilościowy	Stan chemiczny	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Wykaz obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły
1	PLGW2000136	Dobry	Dobry	Niezagrożona	-
2	PLGW2000153	Dobry	Dobry	Niezagrożona	-

Położenie w obszarach chronionych, o których mowa w art.317 ust.4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne:

1) *jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, o których mowa w art. 71;*

Nie dotyczy żadnej z JCWP. Dotyczy JCWPd PLGW2000153 i PLGW2000136.

2) *jednolitych części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych;*

Nie dotyczy jednolitych części wód, w których leży obszar zmiany suikzp.

3) *obszarów wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód;*

Nie dotyczy jednolitych części wód, w których leży obszar zmiany suikzp.

4) *obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie;*

Sam obszar zmiany studium nie leży w żadnym z obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie na obszarze dorzecza Wisły. Najbliższy obszar leży w odległości ok. 2,9 km od tego obszaru. Pomimo położenia obszaru w obrębie jednolitych części wód, brak jest podstaw do prognozowania jakiegokolwiek wpływu na obszary chronione oraz siedliska i gatunki zależne od wód. Zagrożeniem dla siedlisk zależnych od wód, nie są potencjalne spływy zanieczyszczeń z drogi, które nie będą migrować na tak duże odległości. Właściwe zaprojektowanie infrastruktury drogowej a w ostateczności naturalne procesy degradacji związków chemicznych, zabezpieczają siedliska znajdujące się w odległości kilku kilometrów.

5) *obszarów przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym.*

W związku z wejściem w życie dnia 29 maja 2021 roku rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2021 roku w sprawie określenia gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym oraz obszarów przeznaczonych do ochrony tych gatunków (Dz. U. z 2021 poz. 896) zaistniała konieczność dokonania odpowiednich aktualizacji projektu IIaPGW dla obszaru dorzecza Wisły.

Obszary te nie były zatem wyznaczone w obowiązującym Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016).

Rozporządzenie określiło, jako gatunki zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym:

- troć wędrowną (*Salmo trutta* m. *trutta*)
- węgorza europejskiego (*Anguilla anguilla*)

określając jednocześnie ciek lub jego odcinek przeznaczony do ochrony danego gatunku.

Rzeka Wisłok stanowi obszar przeznaczony do ochrony troci wędrownej (*Salmo trutta* m. *trutta*).

2.7 Warunki klimatyczne i jakość powietrza atmosferycznego

Obszar zmiany studium, podobnie jak obszar całego kraju, leży w strefie klimatu umiarkowanego, przejściowego. Średnie temperatury roczne są tu nieznacznie wyższe od przeciętnych w regionie i wynoszą w okresie od kwietnia do września 17-19°C. Maksimum termiczne przypada na okres lipiec-wrzesień, średnia temperatura wynosi wtedy ok. 19°C, minimum termiczne przypada z kolei na styczeń-luty, średnia temperatura powietrza spada do ok. -7°C. Średnia temperatura roczna oscyluje w granicach 7°C. W analizowanym zakolu Wisłoka możliwe jest występowanie inwersji temperatury i potencjalnie niższej temperatury i większej wilgotności. Długość trwania zimy: 15-18 tygodni. Okres wegetacyjny rozpoczyna się w drugiej dekadzie kwietnia i trwa ok. 185 dni. Lato termiczne trwa ok. 8 tygodni. Opady roczne w granicach 500-600 mm, maksimum opadowe przypada w lipcu, a minimum w lutym. Długość zalegania pokrywy śniegu wynosi około 50 dni. Ze względu na ukształtowanie terenu opracowania można przyjąć, iż rozkład wiatru nie będzie odbiegał od ogólnych warunków przepływu mas powietrza, i będzie zbliżony do stacji pogodowej w Łańcucie, gdzie w kierunku wiatru dominuje składowa południkowa (SW i S). Średnia prędkość wiatru oscyluje w granicach 3 – 3,5 m/s. Stwarza to warunki do powstania zjawisk fenowych. Zachmurzenie średnie występuje w okresie jesienno-zimowym, a najmniejsze w lecie. Opadom często towarzyszą gwałtowne burze z wyładowaniami. Wysokie opady, umiarkowane średnie temperatury roczne, specyficzne położenie oraz wysokość względna terenu tworzą dogodne warunki dla flory i fauny.

Wysokość opadów na obszarze dorzecza Górnej Wisły w drugiej połowie XX wieku nie wykazuje określonego kierunku (istotnego trendu) zmian. Wzrasta natomiast zmienność opadów, wyrażona współczynnikiem zmienności będącym stosunkiem odchylenia

standardowego do wartości średniej, co jest dowodem postępującej niestabilności naszego klimatu, a w praktyce przejawia się zwiększeniem częstości występowania zarówno okresów z niedostatkami jak i nadmiarem opadów.

Jakość sanitarna powietrza to ważny czynnik zdrowotny, gdyż człowiek wystawiony jest na bezpośredni kontakt z zanieczyszczeniami zawartymi w powietrzu. Poprawa jakości powietrza ma korzystny wpływ na stan sanitarny środowiska i zdrowie ludzi.

Corocznie w Polsce dokonywana jest ocena jakości powietrza pod kątem jego zanieczyszczenia 12 substancjami: dwutlenkiem siarki, dwutlenkiem azotu, tlenkiem węgla, benzenem i ozonem, pyłem zawieszonym PM₁₀ i PM_{2,5} oraz zanieczyszczeniami oznaczanymi w pyłe PM₁₀: ołowiem, arsenem, kadmem, niklem i benzo(a)pirenem. Pomimo stałej poprawy jakości powietrza w Polsce istotnym problemem nadal pozostają: w sezonie zimowym – ponadnormatywne stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu, a w sezonie letnim – zbyt wysokie stężenia ozonu troposferycznego (KPOP).

Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim w 2021 roku, została wykonana według zasad określonych w art. 89 ustawy Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów dyrektywy 2008/50/WE i dyrektywy 2004/107/WE oraz decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej 2011/850/UE z dnia 12 grudnia 2011 r.

Oceny jakości powietrza odnoszone są do jednostek terytorialnych, nazywanych strefami. Obszar należy do strefy „podkarpackiej”. Roczna ocena została wykonana w oparciu o wyniki pomiarów przeprowadzonych w 2021 roku na stałych stacjach monitoringu.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów ustanowionych ze względu na:

- ochronę zdrowia ludzi,
- ochronę roślin.

W ocenie dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów, określonych w celu ochrony zdrowia uwzględnia się następujące zanieczyszczenia: SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, O₃, pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz ołowiu, arsenu, kadmu, niklu i benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. W ocenie pod kątem ochrony roślin uwzględnia się: dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x i ozon O₃.

Strefy zalicza się do określonej klasy (A, C), w oparciu o ocenę poziomu wymienionych wyżej substancji w powietrzu. Określa się jedną klasę strefy ze względu na ochronę zdrowia i jedną klasę ze względu na ochronę roślin.

Kryteria zaliczenia strefy do określonej klasy:

- **Klasa strefy A** – poziom stężeń zanieczyszczenia nieprzekraczający poziomu dopuszczalnego/docelowego
- **Klasa strefy C** – poziom stężeń zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego/docelowego

Poniższe tabele przedstawiają wynikowe klasy jakości powietrza w strefie podkarpackiej w roku 2021 dla kryterium ochrony zdrowia i roślin.

Tab. 2. Klasyfikacja strefy podkarpackiej w zakresie jakości powietrza

	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona zdrowia ludzi											
zanieczyszczenia	SO ₂ ,	NO ₂	CO	C ₆ H ₆ ,	O ₃	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	BaP
klasa	A	A	A	A	A	C	C1	A	A	A	A	C
	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń – ochrona roślin											
zanieczyszczenia	SO ₂ ,			NO _x				O ₃				
klasa	A			A				A				

źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2021

Zanieczyszczenia gazowe, objęte oceną w kryterium ochrony zdrowia w roku 2021, tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon, osiągały na terenie województwa stężenia nieprzekraczające obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych. Pozwoliło to na zakwalifikowanie strefy miasto Rzeszów i strefy podkarpackiej pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami do klasy A. W przypadku ozonu nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego.

W województwie podkarpackim dotrzymany został średnioroczny poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM10. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczone zostały do klasy A. Natomiast w zakresie dobowego poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10 w kryterium ochrony zdrowia, strefy miasto Rzeszów i podkarpacka otrzymały klasę C.

Wyniki badań powietrza atmosferycznego, przeprowadzonych w 2021 r., wykazały przekroczenie dopuszczalnego stężenia średniorocznego pyłu zawieszonego PM2,5 fazy II w kryterium ochrony zdrowia, zarówno na terenie strefy miasto Rzeszów jak i strefy podkarpackiej. Obie strefy otrzymały klasę C1.

Dla metali w pyłe zawieszonym PM10 (arsen, kadm, nikiel, ołów), wartości odniesienia zostały dotrzymane na obszarze całego województwa. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczone zostały do klasy A.

Średnioroczne stężenia benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10 przekroczyły wartość docelową we wszystkich punktach pomiarowych, zlokalizowanych na terenach miejskich. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczone zostały do klasy C.

Aktualnie obowiązuje „Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀, poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu” wraz z Planem Działań Krótkoterminowych” przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Podkarpackiego Nr XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 września 2020r.

2.8 Gleby

W ekosystemach lądowych, zarówno naturalnych, jak i ukształtowanych przez człowieka, gleba jest ogniwem łączącym podłoże geologiczne i ożywioną część ekosystemu. Wiele podstawowych właściwości gleba dziedziczy od skały macierzystej, z której się wytworzyła, ale tempo i kierunek procesów glebotwórczych, a także ekologiczna i użytkowa wartość gleby zależą od wielu innych, równocześnie działających czynników środowiskowych: klimatu, stosunków wodnych, ukształtowania terenu, pokrywającej roślinności oraz działalności człowieka.

Na obszarze zmiany studium dominują gleby pseudobielicowe i brunatne.

Gleby narażone są na zanieczyszczenia komunikacyjne z dróg oraz zanieczyszczenia spoza tego obszaru.

2.9 Zasoby przyrodnicze i różnorodność biologiczna

Przyrodnicze komponenty środowiska abiotycznego (biotop) i ich zróżnicowanie przestrzenne, decydują o naturalnej szacie roślinnej i faunie, które tworzą biocenozy zróżnicowane gatunkowo, a tym samym odzwierciedlają bioróżnorodność gatunkową i ekosystemową. Różnorodność biologiczna w krajobrazie jest zjawiskiem bardzo złożonym, gdyż obejmuje zarówno różnorodność genetyczną, gatunkową jak i różnorodność ekosystemów.

Według geobotanicznego podziału Matuszkiewicza (2008a), obszar leży w:

Prowincji: Bałtyckiej

Podprowincji: Środkowoeuropejskiej

Dziale: Wyżyn Południowopolskich

Krainie: Kotliny Sandomierskiej

Okręgu: Przemysko-Rzeszowskim

Podokręgu: **Dolin Środkowego Sanu i Dolnego Wisłoka**

Poszczególne jednostki geobotaniczne odznaczają się swoistym przestrzennym układem roślinności, wynikającym ze zróżnicowania rzeźby, budowy geologicznej i stosunków hydrologicznych.

Pierwotne przestrzenne rozmieszczenie zbiorowisk roślinnych w pełni odzwierciedlało naturalny układ pomiędzy warunkami glebowo-klimatycznymi a roślinnością występującą na danym obszarze.

Potencjalną roślinność naturalną obszaru, stanowi przede wszystkim grąd subkontynentalny, odmiana małopolska, forma wyżynna, seria żyzna *Tilio-Carpinetum* (Matuszkiewicz 2008b).

Współczesny stan roślinności jest zależny przede wszystkim od prowadzonej od wieków działalności człowieka.

Z uwagi na charakter planowanego przeznaczenia terenu, granica obejmuje różnego rodzaju siedliska. Obecnie na tym obszarze dominują zbiorowiska ruderalne oraz zadrzewienia śródpolne, powstałe na gruntach rolnych.

Najliczniej i najłatwiej dostrzegalnymi gatunkami chronionymi są ptaki. W analizowanym rejonie stwierdzane są takie gatunki ptaków jak: mazurek (*Passer montanus*), gawron (*Corvus frugilegus*), skowronek (*Alauda arvensis*), grzywacz (*Columba palumbus*), bogatka (*Parus major*), pliszka żółta (*Motacilla flava*), dymówka (*Hirundo rustica*), gąsiorek (*Lanius collurio*), kukułka (*Cuculus canorus*), pliszka siwa (*Motacilla alba*), pustułka (*Falco tinnunculus*), szpak (*Sturnus vulgaris*), trznadel (*Emberiza citrinella*), wróbel (*Passer domesticus*), kapturka (*Sylvia atricapilla*), kopciuszek (*Phoenicurus ochruros*), kos (*Turdus merula*), myszołów (*Buteo buteo*), pierwiosnek (*Phylloscopus collybita*), sierpówka (*Streptopelia decaocto*), sroka (*Pica pica*), sójka (*Garrulus glandarius*), bażant (*Phasianus colchicus*), zięba (*Fringilla coelebs*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), piecuszek (*Phylloscopus trochilus*), dzięcioł duży (*Dendrocopos major*), kowalik (*Sitta europaea*), modraszka (*Cyanistes caeruleus*), raniuszek (*Aegithalos caudatus*), rudzik (*Erithacus rubecula*), strzyżyk (*Troglodytes troglodytes*).

Wśród ssaków stwierdzane były (Atlas Ssaków Polski): kret (*Talpa europaea*), zajęć szarak (*Lepus europaeus*), wiewiórka pospolita (*Sciurus vulgaris*), bóbr europejski (*Castor fiber*), chomik europejski (*Cricetus cricetus*), piżmak (*Ondatra zibethicus*), lis (*Vulpes vulpes*), jenot (*Nyctereutes procyonoides*), borsuk (*Nyctereutes procyonoides*), wydra (*Lutra lutra*), kuna leśna (*Martes martes*), łasica łąska (*Mustela nivalis*), dzik (*Sus scrofa*), jeleń szlachetny (*Cervus elaphus*), sarna (*Capreolus capreolus*).

2.10 Walory krajobrazowe i kulturowe

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, wprowadziła do definicję krajobrazu, jako postrzeganej przez ludzi przestrzeni, zawierającej elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowanej w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka. Ustawa o ochronie przyrody, zmieniona powyższą ustawą, określa także pojęcie walorów krajobrazowych, jako wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka.

Obszar objęty projektem zmiany studium, odznacza się niskim stopniem antropopresji. Rzeźba terenu nie jest szczególnie urozmaicona. Zabudowa koncentruje się poza tym obszarem, wzdłuż istniejącej drogi wojewódzkiej. Na wschód od obszaru występują grunty leśne a w części centralnej również Fabryka Wagonów w Gniewczynie.

2.11 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

Działalność człowieka powoduje istotne zmiany w tzw. klimacie akustycznym. Jako hałas według przepisów rozumiemy każdy dźwięk, który w danych warunkach jest określany, jako szkodliwy, uciążliwy lub przeszkadzający, niezależnie od jego parametrów fizycznych. Podstawą prawną działań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem stanowi ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska, art. 112 stwierdza: „ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez: utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, zmniejszenie poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany, zapobieganiu ich powstawaniu lub przenikaniu do środowiska”.

Należy pamiętać, iż prawo ochrony środowiska traktuje hałas, jako jedno z zanieczyszczeń środowiska i w związku z tym, poddaje go takim samym zasadom i obowiązkom jak w przypadku innych zanieczyszczeń. Bardzo często problem hałasu jest bagatelizowany, a jednocześnie badania naukowe wykazują, że dla przeciętnego człowieka hałas jest kilkakrotnie bardziej dokuczliwy niż np. zanieczyszczenie powietrza.

Antropogeniczne źródła hałasu to przede wszystkim hałas komunikacyjny a okresowo również hałas maszyn, pracujących w obrębie gruntów rolnych.

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest naturalnym elementem natury i zawsze istniało w środowisku ziemskim. Jednak od początku XX wieku, w związku z rosnącym zapotrzebowaniem na energię elektryczną, nieustannie rozwijającymi się technologiami

bezczepowowymi, a także zmianami w stylu pracy i zachowaniach społecznych, środowisko coraz bardziej poddawane jest działaniu pola elektromagnetycznego wytwarzanego przez sztuczne źródła. Obecnie człowiek pozostaje w nieprzerwanej ekspozycji na oddziaływanie pól elektromagnetycznych o różnych częstotliwościach, pochodzących od wszelkiego rodzaju urządzeń i instalacji wykorzystywanych w przemyśle, jak i tych powszechnie używanych przez człowieka. Do najważniejszych źródeł promieniowania zaliczyć należy przede wszystkim stacje i linie energetyczne, nadajniki radiowe i telewizyjne oraz stacje bazowe telefonii komórkowej.

Dopuszczalne wartości parametrów fizycznych pól elektromagnetycznych zostały określone w rozporządzeniu Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

Badania poziomów pól elektroenergetycznych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Wg danych za 2020 rok, na terenie województwa podkarpackiego nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

2.12 Zasoby środowiska chronione na podstawie przepisów szczególnych

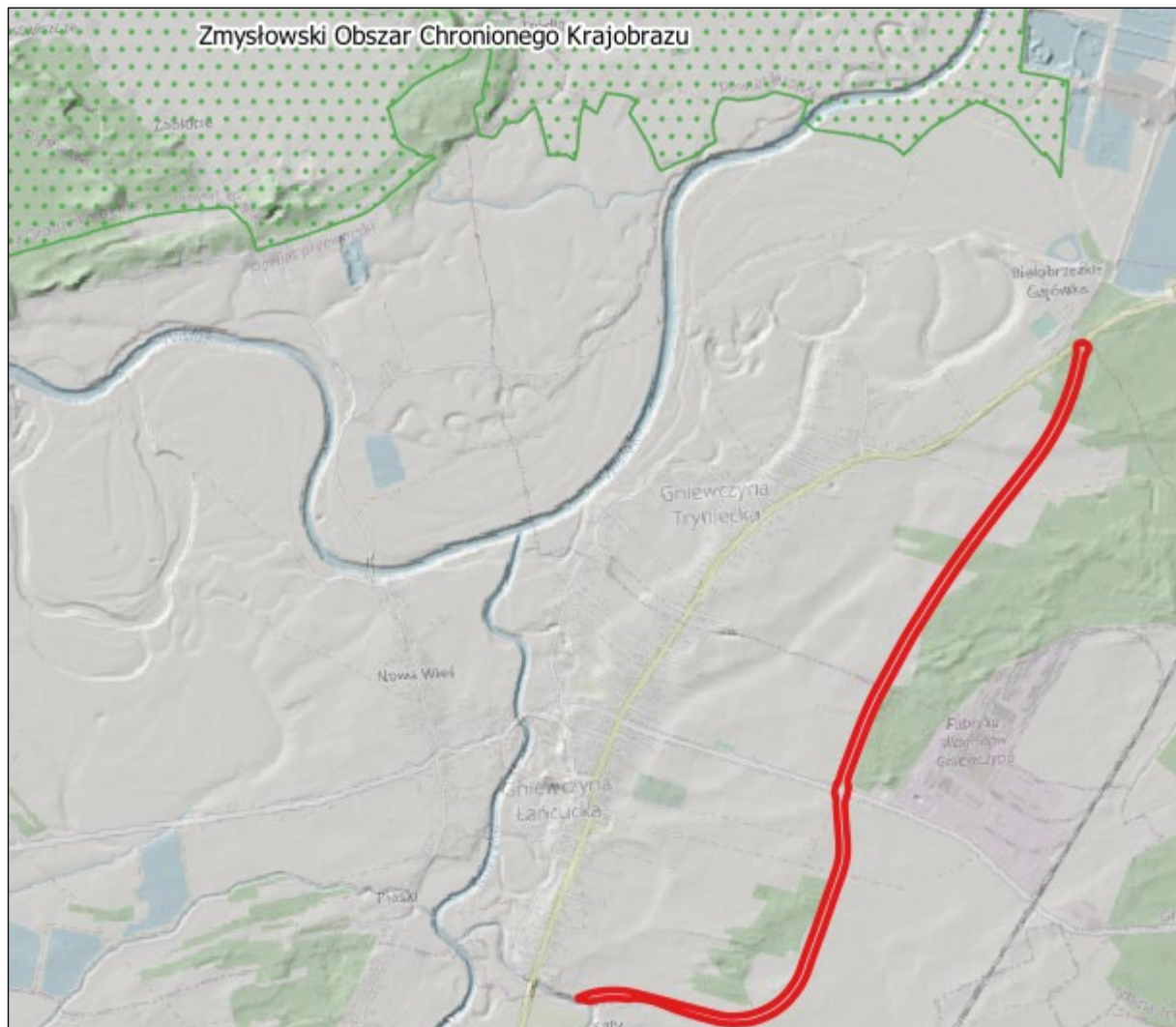
Ochrona przyrody

Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody: dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych, siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt, krajobrazu, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień.

Celem ochrony przyrody jest: utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, zachowanie różnorodności biologicznej, zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Obszar leży poza obszarami objętymi ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W przypadku konieczności naruszenia zakazów, w stosunku do gatunków zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową, niezbędne jest uzyskanie odpowiednich zezwoleń, o których mowa w art. 56 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zezwolenia takie muszą być uzyskane przez osobę, która zamierza naruszyć zakazy w stosunku do gatunków zwierząt, roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową.

Ryc. 6. Położenie w stosunku do obszarów chronionych

źródło: www.gdos.gov.pl

Gleby wysokich klas bonitacyjnych

W obrębie obszaru nie występują gleby wysokich klas bonitacyjnych klasy I-III.

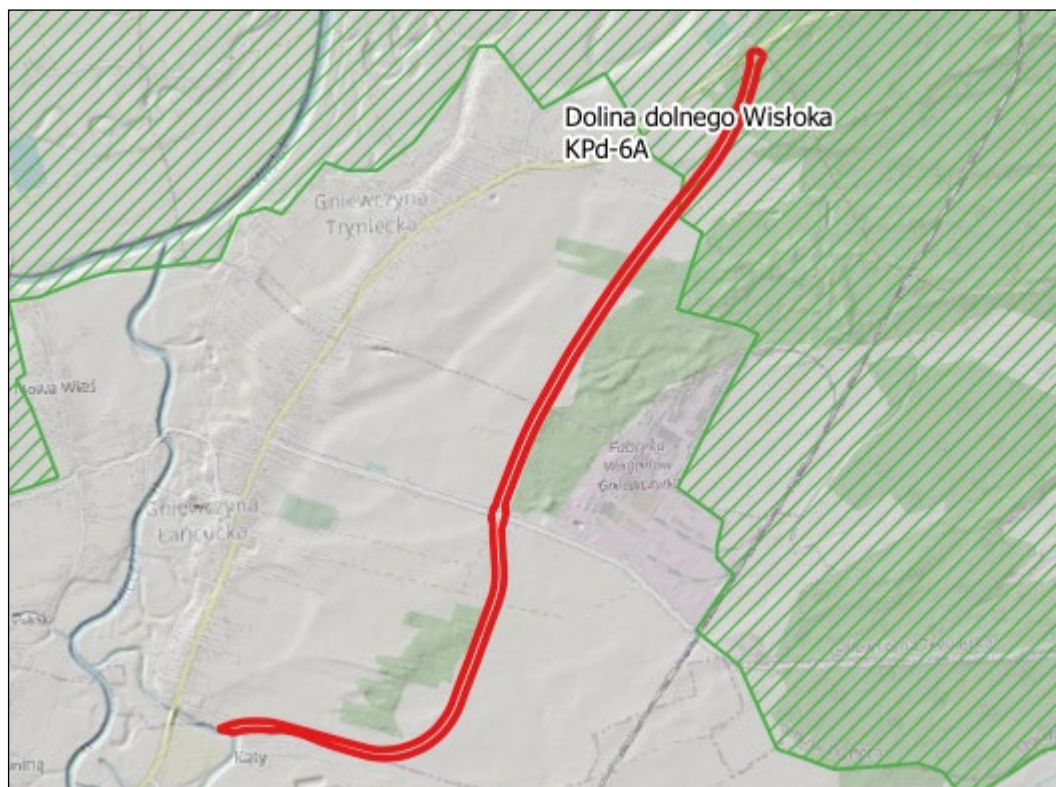
Tereny leśne

W obrębie obszaru występują grunty leśne. Wymagają one uzyskania zgody ministra właściwego ds. środowiska na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Korytarze ekologiczne

Rozwój cywilizacyjny wiąże się z zajmowaniem nowych terenów niezbędnych do rozbudowy sieci osadniczej, wzrostem gęstości sieci infrastruktury powierzchniowej i liniowej oraz presją innych form oddziaływania człowieka na środowisko. Efektem tych procesów jest fragmentacja krajobrazu, polegająca na ciągłym dzieleniu płatów przyrodniczych barierami ekologicznymi na coraz to mniejsze części. Zanik i izolacja obszarów siedliskowych powoduje ograniczenie dyspersji, migracji i swobodnej wymiany genów wielu gatunków, co stanowi poważne zagrożenie dla bioróżnorodności. Odpowiedzią na proces fragmentacji siedlisk jest koncepcja ochrony korytarzy ekologicznych. Podstawowym zadaniem korytarzy jest zapewnienie ciągłości tras umożliwiających przemieszczanie się organizmów pomiędzy płatami siedlisk. Najbardziej aktualna mapa, wskazująca sieć korytarzy ekologicznych w skali całej Polski, opracowana została przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr. hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego. Głównym założeniem merytorycznym było opracowanie mapy korytarzy o charakterze multifunkcyjnym - przeznaczonych dla możliwie największej liczby gatunków i łączących różnorodne siedliska przyrodnicze, zwłaszcza podlegające ochronie w ramach sieci Natura 2000. Podstawowym celem opracowania mapy było stworzenie praktycznego narzędzia dla ochrony siedlisk i gatunków zagrożonych fragmentacją środowiska, wykorzystywanego w planowaniu przestrzennym i projektowaniu inwestycji liniowych (Jędrzejewski 2011).

Obszar leży częściowo w obrębie projektowanego korytarza ekologicznego „Dolina dolnego Wisłoka” KPd-6A (Korytarze 2012).

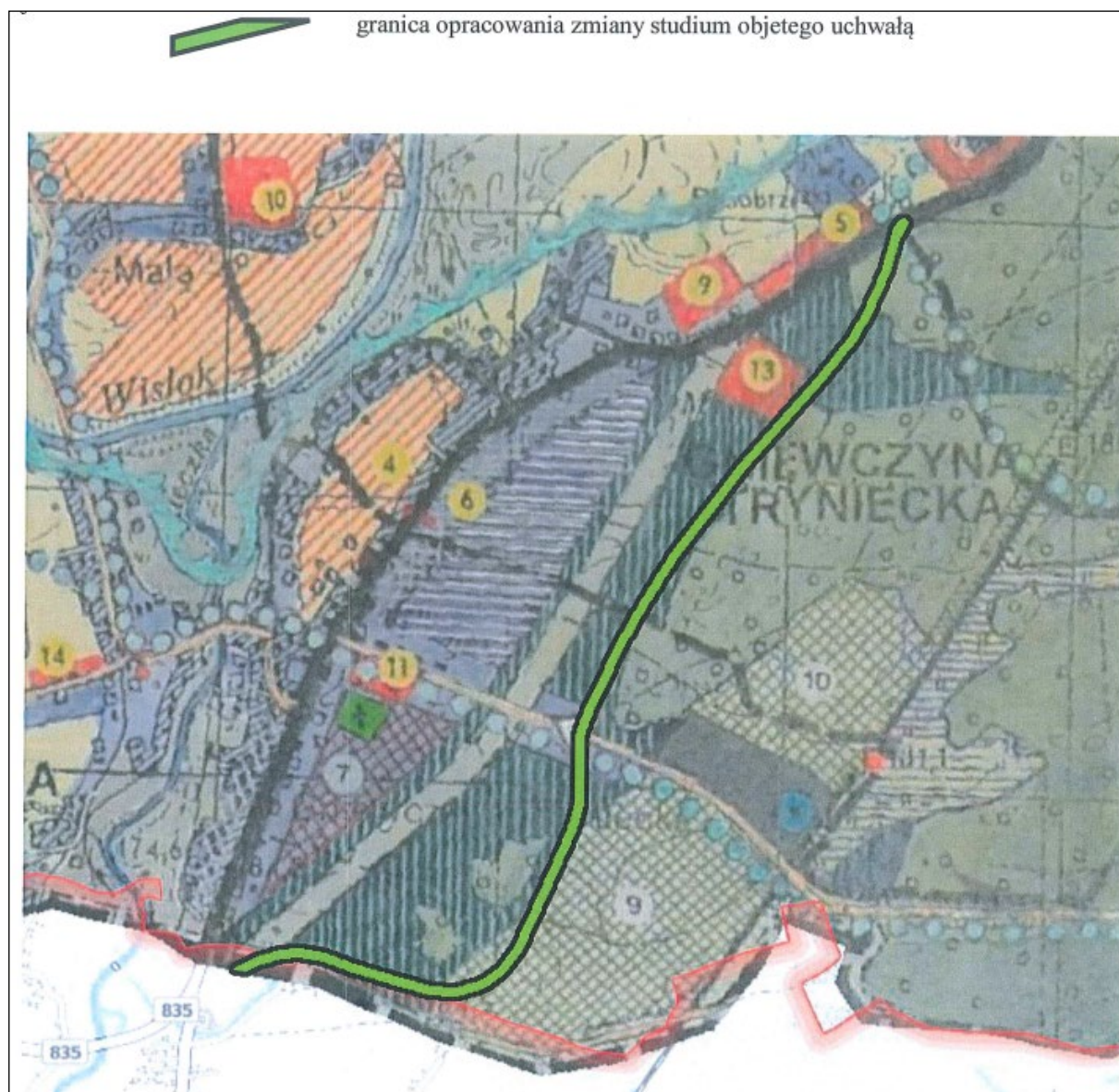
Ryc. 7. Położenie w stosunku do sieci proponowanych korytarzy ekologicznych

źródło: www.korytarze.pl

3 Informacje o zawartości, głównych celach projektach suikzp oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

3.1 Zakres terytorialny projektu suikzp

Projekt zmiany studium obejmuje obszar położony na terenie gminy Tryńcza, w części miejscowości Gniewczyzna Łańcucka i Gniewczyzna Tryniecka, w granicy wskazanej w uchwale Nr XXXII/355/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 01 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyzna Tryniecka - Gniewczyzna Łańcucka”, zmienionej uchwałą Nr XXXIX/423/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 19 sierpnia 2022 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/355/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 01 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyzna Tryniecka - Gniewczyzna Łańcucka”.

Ryc. 8. Granica zmiany studium

źródło: UG Tryńcza

3.2 Ogólna charakterystyka ustaleń zawartych w projekcie suikzp

Projekt zmiany studium, wyznacza następujące kierunki zagospodarowania terenu:

1PE/KDG - teren eksploatacji złóż naturalnych z docelowym przeznaczeniem pod drogę publiczną główną, dla którego ustala się:

- podczas eksploatacji należy stosować rozwiązania uniemożliwiające przedostawanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych lub powierzchniowych
- rekultywacja w kierunku infrastruktury komunikacyjnej,
- po zakończonej eksploatacji budowa drogi w ciągu drogi wojewódzkiej – droga

publiczna główna, z dopuszczeniem obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;

1KDG – teren drogi publicznej głównej, dla którego poza podstawowym przeznaczeniem, dopuszcza się obiekty, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

3.3 Powiązania projektu suikzp z innymi dokumentami

W projekcie suikzp uwzględniono uwarunkowania wynikające z powiązań projektowanego dokumentu z innymi a w szczególności:

- **Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego**

Jak stwierdza się w PZPWP, Największym obciążeniem ruchem charakteryzują się drogi wojewódzkie zapewniające połączenia na terenach, gdzie zaznacza się brak dróg krajowych, w tym droga wojewódzka: nr 835 relacji Lublin – Wysokie – Biłgoraj – Sieniawa Przeworsk – Kańczuga – Dynów – Grabownica Starzeńska.

W Planie zakłada się wzmocnienie i rozwój wewnątrzregionalnych powiązań komunikacyjnych Rzeszowa z ośrodkami subregionalnymi i lokalnymi oraz powiązań pomiędzy tymi ośrodkami. Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Podkarpackiego na lata 2018-2042 przyjęta została Uchwałą Nr XLVII/790/17 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 28 grudnia 2017 r. Zakłada ona przebudowę/rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 835 Lublin-Przeworsk-Grabownica Starzeńska, na odcinku od skrzyżowania z drogą wojewódzką Nr 870 w m. Sieniawa do łącznika drogi wojewódzkiej z węzłem „Przeworsk” w miejscowości Gorliczyna.

- **Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyna Tryniecka – Gniewczyna Łańcucka” oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego**

Zmiany przeznaczenia terenów, ujęte w projekcie suikzp, są zgodne z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym. Nie powodują przerwania ciągłości istniejących struktur przyrodniczych. Planowana droga, włączać się ma do istniejącego układu drogowego już na terenie korytarza ekologicznego, ale na tej jego części, która już obecnie jest mało funkcjonalna z uwagi na istniejące tereny zabudowy.

4 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Projekt studium dotyczy terenów w dużej mierze zagospodarowanych przez człowieka. Cały obszar suikzp stanowi specyficzny system, zamieszkały przez rośliny i zwierzęta, które dostosowały się do warunków życia w terenach zainwestowanych.

W dłuższej perspektywie czasowej nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania skutków realizacji analizowanego projektu suikzp na środowisko.

Stan środowiska na obszarze projektu suikzp, opisany został w rozdziale 2 niniejszej prognozy.

5 Potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji projektu suikzp

Dotychczasowy stan zagospodarowania obszaru nie zawiera obiektów ani takich rodzajów użytkowania, które przy niezmiennym w sposób zasadniczy funkcjonowaniu, mogłyby powodować niepożądane przekształcenia lub degradację środowiska. Zakładając utrzymanie obecnego poziomu zainwestowania, nie ma podstaw do przewidywania oddziaływań, które mogłyby prowadzić do degradacji wartości środowiska w porównaniu do stanu obecnego.

Odstąpienie od realizacji projektu suikzp, spowodowałoby konieczność przeprowadzenia remontu drogi w obrębie zwartej zabudowy miejscowości, przeprowadzenie nowej drogi znacznie bliżej zabudowy miejscowości lub odstąpienie od remontu na tym odcinku, w przypadku braku możliwości osiągnięcia wymaganych przepisami parametrów.

6 Istniejące problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu

Problemy ochrony środowiska, powinny być częściowo rozwiązane, już na etapie tworzenia koncepcji zagospodarowania przestrzennego. Planowanie uwzględniające potrzebę zachowania walorów przyrodniczych, w tym obiektów i obszarów prawnie chronionych może pozwolić na utrzymanie środowiska przyrodniczego w odpowiednim stanie i zapewnić jego dobre funkcjonowanie. Odpowiednie zagospodarowanie przestrzeni może skutecznie gwarantować zachowanie zasobów przyrody w dobrym stanie i zapewnienie dobrego funkcjonowania środowiska.

Głównym problemem, który jest odczuwalny szczególnie w okresie jesienno-zimowym, jest niska emisja, związana ze spalaniem paliw stałych w niskosprawnych kotłach. Emisja z

silników spalinowych, również odgrywa rolę w kształtowaniu jakości powietrza. Jej skala zależna jest w dużej mierze od natężenia ruchu. Jest ona najczęściej mniej zależna od pory roku w porównaniu do emisji ze źródeł stacjonarnych. Realizacja drogi wojewódzkiej, omijającej zabudowę miejscowości, poprawi jakość powietrza w obrębie Gniewczyny Łańcuckiej i Gniewczyny Trynieckiej.

7 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia analizowanego projektu suikzp

Przy formułowaniu ustaleń analizowanego projektu suikzp miały zastosowanie cele ochrony środowiska, ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym:

Strategiczne dokumenty krajowe uwzględniają międzynarodowe konwencje i umowy ratyfikowane przez Polskę takie jak m.in.:

- Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. wraz z Protokołem Kartageńskim o bezpieczeństwie biologicznym do Konwencji o różnorodności biologicznej.
- Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r.
- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r.
- Porozumienie o ochronie nietoperzy w Europie, podpisane w Londynie dnia 4 grudnia 1991 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. wraz z Protokołem z Kioto do Ramowej Konwencji ONZ w sprawie zmian klimatu z 11 grudnia 1997 roku oraz Porozumienia paryskiego, przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r.
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r.
- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.

- Konwencja w sprawie trwałych zanieczyszczeń organicznych (Konwencja Sztokholmska).

Cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym:

Cele polityki UE w dziedzinie środowiska naturalnego zostały określone w art. 191 ust 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w sposób następujący:

- zachowanie, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego,
- ochrona zdrowia człowieka,
- ostrożne i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych,
- promowanie na płaszczyźnie międzynarodowej środków zmierzających do rozwiązywania regionalnych lub światowych problemów środowiska naturalnego, w szczególności zwalczania zmian klimatu.

Podstawowym dokumentem określającym cele ochrony środowiska na szczeblu Unii Europejskiej jest 7 Wspólnotowy Program Działań w Zakresie Środowiska Naturalnego. Stanowi on środowiskowy wymiar wspólnotowej strategii zrównoważonego rozwoju i wytycza 9 celów priorytetowych do osiągnięcia do 2020 r.

1. ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii,
2. przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną,
3. ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem problemami i zagrożeniami dla ich zdrowia i dobrostanu,
4. maksymalizacja korzyści płynących z prawodawstwa Unii w zakresie środowiska poprzez lepsze wdrażanie tego prawodawstwa,
5. doskonalenie wiedzy i bazy dowodowej unijnej polityki w zakresie środowiska,
6. zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki w zakresie środowiska i klimatu oraz uwzględnienie kosztów ekologicznych wszelkich rodzajów działalności społecznej,
7. lepsze uwzględnianie problematyki środowiska i większa spójność polityki,
8. wspieranie zrównoważonego charakteru miast w Unii,
9. zwiększenie efektywności Unii w podejmowaniu międzynarodowych wyzwań związanych ze środowiskiem i klimatem.

Cele ochrony środowiska na szczeblu krajowym:

Zgodnie z Konstytucją, Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (art. 5) a ochrona środowiska jest obowiązkiem m. in.

władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (art. 74).

8 Przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko

Charakter planowanych rozwiązań, przedstawiony w projekcie zmiany studium, ich rodzaj i skala, a także zakres oddziaływania wskazują, że wpływ wprowadzanych rozwiązań planistycznych nie będzie miał znaczącego oddziaływania na środowisko.

Projekt przewiduje realizację drogi wojewódzkiej nr 835, jako obwodnicy miejscowości Gniewczyna Łańcucka i Gniewczyna Tryniecka. Z uwagi na fakt, że projektowana droga przecina udokumentowane złoża kruszyw naturalnych, projekt zmiany studium dopuszcza jego eksploatację bądź wybilansowanie zasobów (zapisy dotyczą wąskiego pasa w granicy obszaru zmiany). Należy mieć na uwadze, że w aktualnie obowiązującym studium, wyznaczony był pas terenu, stanowiący rezerwę pod obwodnicę obu miejscowości. Analizowany projekt zmiany studium, określa docelowy przebieg obwodnicy (oraz jej szerokość z uwagi na dostępność projektu). Faktycznie oznacza to, że obwodnica powstanie w obszarze analizowanej zmiany studium a nie w pasie wyznaczonym w obowiązującym studium. Oznacza to jednocześnie, że analizowany projekt nie zawiera takich zmian, które skutkowałyby negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Oddalenie planowanej obwodnicy od zabudowy miejscowości, zmniejszy negatywny wpływ na zabudowę miejscowości (związany głównie z emisją hałasu). Wariant proponowany w projekcie zmiany studium, wymaga wycinki fragmentów lasów. Są to głównie zadrzewienia, powstałe na gruntach rolnych. Jedynie w części północnej, wycinka dotyczyć będzie fragmentu kilkudziesięcioletniego drzewostanu, który buduje głównie sosna i dąb.

8.1 Powierzchnia ziemi

Na etapie realizacji zapisów projektu zmiany studium, wystąpią niekorzystne oddziaływania na powierzchnię ziemi. Oddziaływanie bezpośrednie będzie polegało na zajęciu gruntów pod pas drogowy i trwałą zmianę sposobu ich użytkowania. Projektowana droga na całym odcinku będzie po nowym śladzie, w związku z tym dojdzie do zniszczenia pokrywy glebowo – roślinnej.

Przed rozpoczęciem robót ziemnych należy usunąć warstwę humusu i złożyć go w rejonie terenu budowy, w celu jego późniejszego wykorzystania przy makroniwelacji terenu drogowego i urządzaniu zieleni.

Na terenach wykorzystywanych pod zaplecze techniczne, w trakcie prac budowlanych, może dojść do pogorszenia właściwości fizycznych gleby. Zmiany te będą miały jednak charakter czasowy i po zakończeniu inwestycji nastąpi naturalna odbudowa struktury glebowej na tych terenach.

Po zakończeniu realizacji drogi, jej oddziaływanie na gleby wiązało się będzie głównie z degradacją chemiczną gleb, wynikającą z zanieczyszczeń komunikacyjnych metalami ciężkimi (ołów, kadm, cynk, miedź) i substancjami ropopochodnymi, zakwaszeniem związkami siarki i azotu oraz zasalaniem środkami zimowego utrzymania (chlorek sodu, chlorek wapnia i chlorek magnezu).

W projekcie zmiany studium, wskazuje się obszar eksploatacji złoża kruszyw naturalnych, a po zakończonej eksploatacji lub wybilansowaniu złoża obszar drogi publicznej głównej (obwodnica drogi wojewódzkiej nr 835). Dopuszcza się przetwarzanie surowców pozyskanych wskutek prowadzonej eksploatacji. Wskazuje się rekultywację terenu i przeznaczenie go na cele infrastruktury komunikacyjnej.

Obszar wskazany do eksploatacji w projekcie zmiany studium, obejmuje jedynie wąski pas, przeznaczony docelowo pod realizację drogi wojewódzkiej.

8.2 Jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatyczne

W wyniku realizacji ustaleń i przeznaczenia terenów określonego w studium, przewiduje się wzrost emisji zanieczyszczeń na tym obszarze.

Oddziaływanie skutków realizacji projektu suikzp na powietrze atmosferyczne, w perspektywie krótko- i średnioterminowej, wiązało się będzie z pracą maszyn budowlanych oraz transportem materiałów na placie budowy. Dochodzi do tego niewielka emisja nieorganizowana, związana z transportem i przemieszczaniem materiałów sypkich i pylistych, urobku ziemnego. Bezpośrednie oddziaływanie, zwłaszcza zanieczyszczeń pyłowych, będzie miało największy wpływ na mieszkańców, których budynki mieszkalne zlokalizowane są najbliżej planowanej inwestycji. Będzie to jednak oddziaływanie chwilowe, trwające tylko przez okres realizacji inwestycji.

W perspektywie długoterminowej, w wyniku funkcjonowania nowo zrealizowanej drogi, może nastąpić nieznaczne pogorszenie warunków aerosanitarnych w wyniku zanieczyszczeń, które zostaną wyemitowane przez poruszające się pojazdy. Komunikacja samochodowa jest źródłem emisji tlenków azotu (NO_x), wśród których dominuje dwutlenek azotu (NO₂), powstający podczas spalania paliw w silnikach. Innymi charakterystycznymi zanieczyszczeniami są pary ołowiu (Pb), benzenu (C₆H₆) oraz tlenki siarki (SO_x), z przewagą

dwutlenku siarki (SO_2). Ponadto transport jest źródłem takich zanieczyszczeń, jak węglowodory aromatyczne (WWA) i alifatyczne (HC) oraz pył zawieszony.

8.3 Wody podziemne i powierzchniowe

Wody powierzchniowe oraz podziemne, są elementem środowiska narażonym na zanieczyszczenia. Wielkość zanieczyszczenia tych wód zależy jest m.in. od działalności gospodarczej, stopnia zurbanizowania, gospodarki ściekowej, działalności rolniczej głównie chemizacji, a także od ukształtowania i pokryw geologicznych.

Na etapie prowadzenia robót budowlanych, związanych z realizacją infrastruktury drogowej, wody podziemne, mogą być narażone na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi wyciekającymi z pojazdów obsługujących budowę, zwłaszcza przy prowadzeniu różnego rodzaju wykopów i prac. Zagrożenie to ma charakter lokalny i czasowy. Tego typu sytuacje można zminimalizować, zachowując odpowiednie środki ostrożności m.in. wykorzystując sprawny sprzęt budowlany oraz zapewniając postój sprzętu na wydzielonych miejscach utwardzonych.

Projekt zawiera zapisy, mające na celu ochronę wód podziemnych. Przy zagospodarowaniu terenów 1KDG i 1PE/KDG nakazuje się: stosowanie rozwiązań uniemożliwiających przedostawanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych lub powierzchniowych, stosowanie zabezpieczeń technologicznych chroniących wody podziemne i powierzchniowe przed zanieczyszczeniem.

Czynnikiem wpływającym na kształtowanie ilości i jakości wód podziemnych w przypadku projektu suikzp, jest realizacja drogi na terenach dotychczas niezainwestowanych. Pokrycie części powierzchni terenu antropogenicznymi, nieprzepuszczalnymi materiałami, może spowodować miejscową zmianę warunków infiltracji wód do warstw wodonośnych. Woda opadowa będzie spływać bezpośrednio do rowów i jednocześnie jej odprowadzenie będzie następowało w krótszym czasie. Może to, w pewnym stopniu, wpłynąć na lokalne zmniejszenie dostawy wody do zasobów wody gruntowej, obniżenie zwierciadła wody gruntowej oraz zmniejszenie parowania powierzchniowego.

Zasady zabezpieczenia środowiska przed zanieczyszczeniami spływającymi z drogi, określają przepisy odrębne, w tym między innymi Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie przepisów techniczno-budowlanych dotyczących dróg publicznych. Jak wskazuje się w rozporządzeniu:

Wody opadowe lub roztopowe z pasa drogowego albo dopływające do pasa drogowego po powierzchni terenu zagospodarowuje się za pomocą urządzeń do

odwodnienia powierzchniowego. Nie zmienia się kierunku lub natężenia odpływu wód opadowych lub roztopowych z pasa drogowego ze szkodą dla gruntów sąsiednich ani nie odprowadza się tych wód na grunty sąsiednie, z wyjątkiem przypadków określonych w przepisach prawa wodnego. A ponadto, wody opadowe lub roztopowe z pasa drogowego oczyszcza się, jeżeli taki obowiązek wynika z przepisów prawa wodnego.

Nie przewiduje się by gospodarka wodno – ściekowa, w warunkach pełnej realizacji ustaleń studium, spowodowała negatywne oddziaływanie na stan ilościowy oraz jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych. Właściwe funkcjonowanie wszystkich elementów systemu unieszkodliwiania ścieków i wód opadowych zminimalizuje możliwość powstawania zagrożeń dla wód.

8.4 Zasoby przyrodnicze i poziom różnorodności biologicznej

Realizacja ustaleń projektu suikzp, pozostanie bez znaczącego negatywnego wpływu na zasoby przyrodnicze i poziom bioróżnorodności. Projektowana droga ma przebiegać przez mało znaczące pod względem przyrodniczym tereny. Są to przede wszystkim tereny zadrzewione, pola uprawne oraz środowiska synantropijne, charakteryzujące się małym zróżnicowaniem gatunkowym oraz ubogą florą i fauną.

Głównym negatywnym oddziaływaniem, wynikającym z realizacji zapisów zmiany studium, będzie utrata siedlisk w wyniku zajęcia terenu. Planowane zmiany mają celu umożliwienie budowy drogi, głównie przez tereny rolne i zadrzewienia porolne. Zajęcie terenu, wiąże się z całkowitą likwidacją istniejącej roślinności. Konieczne będzie wycięcie istniejących w tym miejscu zadrzewień czy zakrzewień a także fragmentów lasów.

Realizacja ustaleń suikzp, skutkować będzie koniecznością uzyskania uprzedniej zgody ministra właściwego ds. środowiska oraz marszałka województwa, w zakresie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne o łącznej powierzchni 2,1047 ha, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Budowa drogi oznacza pogorszenie klimatu akustycznego w jej sąsiedztwie. Z tych powodów można przewidywać niekorzystne zmiany w sposobach żerowania ptaków, a także unikanie lub ograniczone użytkowanie siedlisk sąsiadujących z drogą przez niektóre grupy zwierząt. Funkcjonowanie drogi powoduje również zwiększenie śmiertelności zwierząt, zależne głównie od natężenia ruchu.

Zwierzęta i rośliny bytujące w sąsiedztwie projektowanej inwestycji, narażone będą na negatywne wpływy w czasie eksploatacji drogi. Powodować je będą zanieczyszczenia

komunikacyjne (spaliny, pyły, resztki paliw, olejów, smarów, sól), sztuczne oświetlenie z lamp drogowych oraz światła samochodów, hałas i wibracje.

Należy jednak zauważyć, że zapisy zmiany studium wprowadzają jedynie jasno określony przebieg obwodnicy. Aktualnie obowiązujące studium również wyznacza rezerwę terenu pod realizację drogi. Co za tym idzie powyższe oddziaływania, były już wzięte pod uwagę podczas oceny oddziaływania na środowisko, dla aktualnie obowiązującego studium.

8.5 Krajobraz

Przeznaczenia terenu zaproponowane w projekcie zmiany studium, nie wpłyną znacząco na walory krajobrazowe.

Płaskie tereny terasy nadzalewowej, położone są pomiędzy lasami a zabudową miejscowości Gniewczyzna Łańcucka oraz Gniewczyzna Tryniecka. Ogranicza to wgląd w ten teren przez obserwatora zewnętrznego. W przypadku, gdy nie zostaną w szerokim zakresie zastosowane ekrany akustyczne (z uwagi na odległość od zabudowy), wpływ na krajobraz będzie minimalny.

W przypadku konieczności wycinki fragmentów drzewostanu, będzie to dotyczyło głównie zadrzewień na gruntach rolnych w wąskim pasie drogowym.

8.6 Hałas, wibracje oraz promieniowanie elektromagnetyczne

W trakcie realizacji inwestycji mogą wystąpić niedogodności dla mieszkańców najbliższej zlokalizowanych zabudowań, związane z pracą środków transportu, maszyn drogowych i sprzętu ciężkiego. Oddziaływania te będą najprawdopodobniej ograniczone do pory dziennej. Zmniejszenie emisji hałasu do środowiska jest możliwe przy zastosowaniu nowoczesnych i sprawnych maszyn o niskim poziomie emisji dźwięku. Oddziaływania te będą jednakże znacząco mniej uciążliwe niż w przypadku remontu drogi wojewódzkiej w obecnym śladzie.

Na etapie sporządzania zmiany studium nie są znane żadne parametry planowanego ruchu. Tym samym nie jest możliwe obliczenie poziomów hałasu (L_{Aeq}) wokół drogi. Prognozowanie natężenia ruchu na tym etapie obarczone byłoby znaczącym błędem.

W pobliżu planowanej drogi, znajdują się tereny chronione akustycznie. Znacząca jej część biegnie jednak przez obszary rolne. Kluczowy jest południowy oraz środkowy fragment drogi, które sąsiadują z terenami zabudowy mieszkaniowej. W części północnej planowana droga włącza się do aktualnej drogi wojewódzkiej, na wysokości obiektu usługowego.

Realizacja inwestycji musi uwzględniać zasady dotyczące ochrony środowiska przed hałasem zgodnie z Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W przypadku przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenach chronionych akustycznie, należy zastosować ekrany akustyczne.

Analizowany projekt nie zawiera zapisów, które mogłyby spowodować istotny wzrost poziomu promieniowania elektromagnetycznego w otoczeniu.

8.7 Zdrowie i warunki życia ludzi

Realizacja ustaleń zmiany studium, przy założeniu realizacji wszystkich inwestycji zgodnie z obowiązującym prawem, nie stworzy warunków, w których wystąpiłoby bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców na analizowanym obszarze.

Planowana obwodnica zmniejszy natężenie ruchu w obrębie zwartej zabudowy miejscowości. Zwiększy to bezpieczeństwo ruchu drogowego oraz zminimalizuje negatywne oddziaływania w zakresie hałasu i zanieczyszczenia powietrza. Jak zaznaczono w rozdziale 8.6, poziom hałasu może się zwiększyć w pobliżu zabudowy, istniejącej w sąsiedztwie planowanej obwodnicy. Są to pojedyncze zabudowania, głównie na południu i w miejscu przecięcia z drogą powiatową. Konieczność zastosowania ekranów akustycznych, będzie określona na etapie inwestycji.

8.8 Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Na obszarze objętym suikzp, nie występują obiekty zaliczane do zakładów o dużym i zakładów o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii. Projekt suikzp nie wprowadza takich zapisów ani innych ustaleń, które mogłyby skutkować powstaniem tego typu zakładów.

Sytuacje awaryjne związane z eksploatacją drogi wojewódzkiej, dotyczą głównie zdarzeń, które mogą wystąpić w wyniku kolizji i wypadków drogowych z udziałem środków transportu przewożących substancje niebezpieczne.

8.9 Zabytki i dobra materialne

Ustalenia projektu suikzp, nie stwarzają możliwości negatywnego oddziaływania na dobra materialne oraz zabytki. Nie pozbawia one również właścicieli gruntów sąsiednich dostępu do drogi publicznej, możliwości korzystania z wody, kanalizacji, energii elektrycznej,

ciepłej oraz z środków łączności, dostępu do światła dziennego do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, dostępu do obiektów usługowych.

8.10 Oddziaływania transgraniczne

Położenie obszaru objętego projektem suikzp a przede wszystkim charakter projektowanego zainwestowania, wyklucza możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

9 Propozycje innych niż w projekcie suikzp rozwiązań alternatywnych a także zapobiegających, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko

Z uwagi na brak istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko, będących skutkiem analizowanego projektu suikzp, nie proponuje się realizacji rozwiązań alternatywnych w stosunku do wersji podlegającej ocenie.

Jednocześnie należy zaznaczyć, że przebieg obwodnicy, zaproponowany w analizowanej zmianie studium, odznaczał się będzie mniejszymi uciążliwościami dla zwartej zabudowy miejscowości.

Jednocześnie w celu zmniejszenia negatywnych skutków realizacji ustaleń projektu suikzp zaleca się:

- zabezpieczenie wykopów przed wpadaniem do nich małych zwierząt,
- ochronę środowiska gruntowo - wodnego przed przedostawaniem się do niego zanieczyszczeń ropopochodnych oraz innych substancji używanych przez środki transportu, a także przez maszyny i urządzenia w trakcie prac budowlanych.

10 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu suikzp oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane, przed wydaniem decyzji o pozwoleniu na budowę, właściwy organ sprawdza zgodność projektu budowlanego z ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 54 ustawy prawo budowlane, do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane pozwolenie na budowę, można przystąpić po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy. Nadzór i kontrola nad przestrzeganiem przepisów prawa budowlanego, a w szczególności zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony

środowiska, zgodnie z art. 81 ust. 1 powyższej ustawy, należy do podstawowych obowiązków organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego.

Monitoring skutków realizacji ustaleń projektu suikzp, prowadzony będzie również w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg i dokonywanej, zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza taka musi zostać opracowana, co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

Wpływ skutków realizacji ustaleń projektu suikzp na środowisko, analizowany będzie ponadto w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska z uwzględnieniem ograniczeń, wynikających z poziomu jego szczegółowości.

11 Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko są ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (suikzp), zgodnie z podjętą uchwałą Nr XXXII/355/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 01 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyna Tryniecka - Gniewczyna Łańcucka”, zmieniona uchwałą Nr XXXIX/423/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 19 sierpnia 2022 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/355/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 01 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyna Tryniecka - Gniewczyna Łańcucka”.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Organ administracji opracowujący projekt dokumentu, obligatoryjnie sporządza prognozę oddziaływania na środowisko i przedkłada go instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu dokumentu a także jest on przedmiotem społecznej oceny – podlega wyłożeniu do publicznego wglądu, a jej ustalenia mogą mieć wpływ na decyzję rady gminy w sprawie jego uchwalenia.

W oparciu o art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono o uzgodnienie zakresu oraz stopnia

szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskując uzgodnienia zawarte w pismach:

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie – pismo znak: WOOS.411.1.127.2022.AP.2 z dnia 13.10.2022 r.

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Przeworsku – pismo znak: PSNZ.9020.2.4.2022 z dnia 11.10.2022 r.

Obszar o powierzchni ok. 13,1 ha, położony jest w województwie podkarpackim, w powiecie przeworskim, w granicach obrębów Gniewczyzna Tryniecka i Gniewczyzna Łańcucka w gminie Tryńcza.

Obszar stanowi rezerwę pod przeprowadzenie części drogi wojewódzkiej nr 835 Lublin – Grabownica, jako obwodnicy m. Gniewczyzna Tryniecka i Gniewczyzna Łańcucka (klasa G – główna). Obecnie na tym obszarze dominują grunty rolne oraz zadrzewienia śródpolne, powstałe na gruntach rolnych. Fragmenty terenu zajmują również grunty leśne.

Projekt zmiany studium obejmuje obszar, położony na terenie gminy Tryńcza, w części miejscowości Gniewczyzna Łańcucka i Gniewczyzna Tryniecka, w granicy wskazanej w uchwale Nr XXXII/355/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 01 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyzna Tryniecka - Gniewczyzna Łańcucka”, zmieniona uchwałą Nr XXXIX/423/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 19 sierpnia 2022 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXXII/355/2022 Rady Gminy Tryńcza z dnia 01 marca 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Tryńcza w miejscowości „Gniewczyzna Tryniecka - Gniewczyzna Łańcucka”.

Projekt zmiany studium, wyznacza następujące przeznaczenia terenu:

1PE/KDG - teren eksploatacji złóż naturalnych z docelowym przeznaczeniem pod drogę publiczną główną, dla którego ustala się:

- podczas eksploatacji należy stosować rozwiązania uniemożliwiające przedostawanie się zanieczyszczeń do wód gruntowych lub powierzchniowych
- rekultywacja w kierunku infrastruktury komunikacyjnej,
- po zakończonej eksploatacji budowa drogi w ciągu drogi wojewódzkiej – droga publiczna główna, z dopuszczeniem obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;

1KDG – teren drogi publicznej głównej, dla którego poza podstawowym przeznaczeniem, dopuszcza się obiekty, sieci i urządzenia infrastruktury technicznej i

komunikacyjnej.

Projekt przewiduje realizację drogi wojewódzkiej nr 835, jako obwodnicy miejscowości Gniewczyna Łańcucka i Gniewczyna Tryniecka. Z uwagi na fakt, że projektowana droga przecina udokumentowane złoża kruszyw naturalnych, projekt zmiany studium dopuszcza jego eksploatację bądź wybilansowanie zasobów (zapisy dotyczą wąskiego pasa w granicy obszaru zmiany). Należy mieć na uwadze, że w aktualnie obowiązującym studium, wyznaczony był pas terenu, stanowiący rezerwę pod obwodnicę obu miejscowości. Analizowany projekt zmiany studium, określa docelowy przebieg obwodnicy (oraz jej szerokość z uwagi na dostępność projektu). Faktycznie oznacza to, że obwodnica powstanie w obszarze analizowanej zmiany studium a nie w pasie wyznaczonym w obowiązującym studium. Oznacza to jednocześnie, że analizowany projekt nie zawiera takich zmian, które skutkowałyby negatywnym oddziaływaniem na środowisko. Oddalenie planowanej obwodnicy od zabudowy miejscowości, zmniejszy negatywny wpływ na zabudowę miejscowości (związany głównie z emisją hałasu). Wariant proponowany w projekcie zmiany studium, wymaga wycinki fragmentów lasów. Są to głównie zadrzewienia, powstałe na gruntach rolnych. Jedynie w części północnej, wycinka dotyczyć będzie fragmentu kilkudziesięcioletniego drzewostanu, który buduje głównie sosna i dąb.

Z uwagi na charakter działań przewidzianych w projekcie dokumentu, rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg i częstotliwość oddziaływań, prognozuje się, iż realizacja postanowień przedmiotowego projektu suikzp, nie będzie miał znaczącego oddziaływania na środowisko.

Z uwagi na powyższe, przeprowadzona analiza pozwala stwierdzić, że możliwa jest realizacja zapisów projektu planu w przedstawionej formie, bez powodowania znaczącego negatywnego wpływu na środowisko, w tym na najbliższej położone obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody.

12 Materiały źródłowe. Akty prawne, publikacje i opracowania dokumentacyjne

A. Akty prawne

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 poz. 916 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1072 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz. U. z 2020 r. poz. 2187 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 2351 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. poz. 774 z późn. zm.).
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2019 r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. poz. 1383 z późn. zm.).
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112 z późn. zm.).
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 luty 2020 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2020 poz. 258 z późn. zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (t.j. Dz. U. 2021 poz. 1031 z późn. zm.).
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183 z późn. zm.).
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. poz. 1409 z późn. zm.).
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. poz. 1408 z późn. zm.).
18. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. poz. 138 z późn. zm.).
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839 z późn. zm.).
20. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. poz. 1911 z późn. zm.).

B. Publikacje

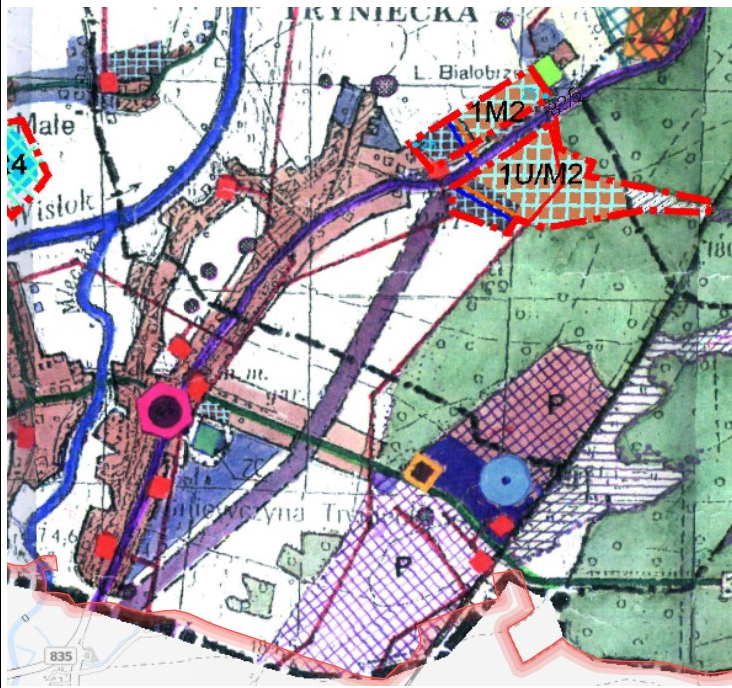
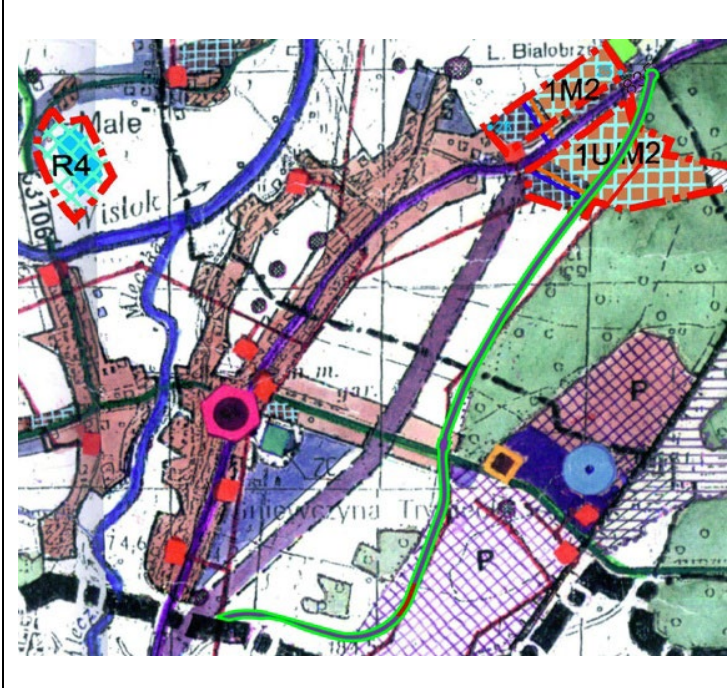
21. Andrzejewski R. i in., 1991. Krajowe studium bioróżnorodności. Raport Polski dla UNEP, Warszawa.
22. Bonk M., Bury S., Hofman S., Szymura J.M., Pabijan M. 2012. „A reassessment of the northeastern distribution of *Rana dalmatina* (Bonaparte, 1840)”. *Herpetology Notes* 5 (styczeń): 345–54.
23. Duda R., Witczak S., Żurek A., 2011. Mapa wrażliwości wód podziemnych Polski na zanieczyszczenie 1: 500 000. Metodyka i objaśnienia tekstowe. Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica, Kraków.
24. Głowaciński Z., Sura P. 2018. Atlas płazów i gadów Polski: Status-Rozmieszczenie-Ochrona, z kluczami do oznaczania. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN SA.
25. Graf R., 2007. Ocena podatności płytkich wód podziemnych na zanieczyszczenia jako podstawa działań ochronnych w zlewni. Waloryzacja środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym. *Problemy Ekologii Krajobrazu* s.297-305
26. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Opracowanie wykonane dla Ministerstwa Środowiska w ramach realizacji programu Phare PL0105.02. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża.
27. Klimaszewski M., 1981. Geomorfologia ogólna. PWN, Warszawa.
28. Kondracki J., 2001. Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
29. Liro A. et al. (red.), 1995. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
30. Liro A. et al. (red.), 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA. Fundacja IUCN Poland, Warszawa.
31. Macias A., Bródka S., 2014. Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią. PWN, Warszawa.
32. Majchrowska A., 2007. Realizacja zapisów Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.
33. Matuszkiewicz M., 2008a. Regionalizacja geobotaniczna Polski. IGiPZ PAN Warszawa.
34. Matuszkiewicz M., 2008b. Potencjalna roślinność naturalna Polski. IGiPZ PAN Warszawa.
35. Okarma H., Bogdanowicz W., Rychlik L., Szuma E., 2011. Atlas Ssaków Polski. IOP PAN Kraków.
36. Olędzki J. R., 2007. Regiony geograficzne Polski. Klub Teledetekcji Środowiska PTG, Warszawa.
37. Ostaszewska K., 2002. Geografia krajobrazu. PWN Warszawa.
38. Paczyński B., Sadurski A., 2007. Hydrogeologia regionalna Polski. PiG, Warszawa.
39. Pawlaczyk P., Jermaczek A., 2009. Poradnik lokalnej ochrony przyrody. Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
40. Richling A., Solon J., 2011. Ekologia Krajobrazu. PWN, Warszawa.
41. Siemiński M., 2007. Środowiskowe zagrożenia zdrowia. PWN, Warszawa.
42. Sołowiej D., 1992. Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka. Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań.

Spis tabel

Tab. 1. Parametry JCWP oraz JCWPd według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2016).....	14
Tab. 2. Klasyfikacja strefy podkarpackiej w zakresie jakości powietrza	18

Spis Rysunków

Ryc. 1. Położenie administracyjne	8
Ryc. 2. Położenie fizyczno-geograficzne	9
Ryc. 3. Złoża kopalin	11
Ryc. 5. Położenie względem JCWPd i GZWP	12
Ryc. 6. Położenie względem JCWP	13
Ryc. 7. Położenie w stosunku do obszarów chronionych	23
Ryc. 8. Położenie w stosunku do sieci proponowanych korytarzy ekologicznych	25
Ryc. 9. Granica zmiany studium.....	26

AKTUALNE STUDIUM	PROJEKT ZMIANY STUDIUM	OPIS ZMIAN/ ODDZIAŁYWANIA
		• Lokalne przekształcenie rzeźby terenu i likwidacja pokrywy glebowej • Zwiększenie zapylenia wskutek prowadzonych prac budowlanych • Zmiana warunków infiltracji w wyniku wprowadzenia powierzchni nieprzepuszczalnych • Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej • Wzrost poziomu hałasu • Wzrost zanieczyszczenia powietrza, na skutek emisji ze środków transportu